

Handläggare
Kommunstyrelseförvaltningen
Camilla Lagerstedt
Projektledare
camilla.lagerstedt@tyreso.se
070 471 09 90

Handlingstyp
Tjänsteskrivelse
Datum
2023-08-29

Sida
1 (5)
Diarienummer
2021/BUN 0060

Mottagare

Kommunstyrelsen

Reviderat inriktningsbeslut och utökad budget för projekt Bergfotens förskola

Kommunstyrelseförvaltningens förslag till beslut i kommunstyrelsen.

1. Kommunstyrelsens beslut 2023-08-15 § 102 upphävs.
2. Utökad budget medges i enlighet med bilaga 1 ”PM utökad budget för projekt Bergfotens förskola”.
3. Den utökade budgeten finansieras inom ramen för kommunstyrelsens anslag för beslut mellan programbeslut.
4. För att förskoleverksamheten ska klara den ökade lokalhyran behövs tillägg i budgetram. Tillägget ska beaktas i kommunplansprocessen inför budgetåret då förskolan färdigställs.

Kommunstyrelseförvaltningen
Cynthia Runefjärd
Kommundirektör

Johan Bergman
Tf. Chef Samhällsbyggnadskontoret

Sammanfattning

Barn och utbildningsnämnden beslutade 2023-06-14, § 64 att fastställa ett nytt inriktningsbeslut för projekt Bergfotens förskola att den byggs utan tillagningskök och skolmatsal för grundskolan. Projekt Bergfotens förskola byggs enligt konceptförskola med kök och matsal för enbart förskola.

Kommunstyrelsen beslutade att 2023-08-15, § 102 att utökad budget medges för infrastruktur (åtgärder i gata) inom projekt Bergfotens förskola i enlighet med bilaga 1 ”PM utökad budget för projekt Bergfotens förskola”. Vidare föreslog kommunstyrelsen att föreslå kommunfullmäktige att fastställa den utökade budgeten i projektet. Beslutet bedöms felaktigt då det är kommunstyrelsen som ska fatta beslut om utökad budget som finansieras inom ramen kommunstyrelsens anslag mellan programbeslut.

Kommunstyrelseförvaltningen föreslår därför att beslutet upphävs och kommunstyrelsen fattar ett nytt beslut:

1. Utökad budget medges i enlighet med bilaga 1 ”PM utökad budget för projekt Bergfotens förskola”.
2. Den utökade budgeten finansieras inom ramen för kommunstyrelsens anslag för beslut mellan programbeslut.
3. För att förskoleverksamheten ska klara den ökade lokalhyran behövs tillägg i budgetram. Tillägget ska beaktas i kommunplansprocessen inför budgetåret då förskolan.

Projekt Bergfotens förskola är i slutfasen av färdigställandet av ett förfrågningsunderlag för upphandling av en entreprenör. Syftet med projektet är tillskapa fler permanenta förskoleplatser i centrumområdet samt att uppföra ett modernt och effektivt tillagningskök för grundskolan och förskolan med tillhörande skolmatsal.

En kostnadsbedömning baserat på projektets systemhandling visar att slutkostnadsprognosen för projektet överstiger den budget som beslutades i kommunstyrelsen 2021-05-26 §50.

Behovet av utökad budget beror dels på att underlaget som presenterades i tjänsteskrivelsen 2021-04-27 baserades på fel alternativ i kalkylunderlaget där kostnaden för tillagningsköket inte ingick. Den andra faktorn som påverkat kostnaden är omvärldsläget, inflationstakten och ökade materialkostnader. Utöver kostnadsökningen på varor och arbeten har byggnationen av en konceptförskola i Bergfoten visat sig mer omfattande än den tidiga utredningen kunnat påvisa.

På grund av de anledningar som beskrivs ovan behöver ytterligare medel tillskjutas projektet. Uppskattningen baseras på kalkylerade kostnader och idag kända förutsättningar.

Emellertid, i ett osäkert omvärldsläge där inflation och materialkostnader ökat, bör beslut rörande behov av om- och utbyggnad inom Barn- och utbildnings verksamhetsområde tas med stor aktsamhet för att kunna hantera framtida kostnader.

Befolkningsökningen i Tyresö kommun har minskat i förhållande till gällande befolkningsprognos. Detta medför att behovet av att utöka kapaciteten på Bergfotens skola har minskat. Om Bergfotens skolas elevantal inte utökas behöver inte nytt storkök och matsal anläggas i den nya förskolebyggnaden. Det skulle dock krävas, inom en snar framtid, en mindre renovering av grundskolans nuvarande skolkök och matsal.

I projektfasen har anpassningar i utemiljön fått göras då det är fler verksamheter som ska dela på en yta. Skolgården är kuperad och krav som tillgänglighet och väganslutning har haft stor påverkan på utformningen av gården. Om projektet exkluderar nytt storkök och matsal till Bergfotens skola frigörs en större yta till förmån för förskolegården och därmed skapa en bättre utemiljö för barnen.

Barn- och utbildningsförvaltningen anser att projektet bör exkludera tillagningskök och matsal till Bergfotens skola.

Beskrivning av ärendet

Kommunen behöver tillskapa fler permanenta förskoleplatser i kommunal regi i centrumområdet. Under 2021 genomfördes en förstudie som resulterade i en rekommendation att gå vidare med alternativet som innebär en ny konceptförskola utifrån kommunens modell samt ett effektivare tillagningskök för grund- och förskolan.

Projekt Bergfotens förskola är nu i fasen detaljprojektering och är i slutfasen för att färdigställa ett förfrågningsunderlag för upphandling av en entreprenör. Syftet med den nya byggnaden är att tillskapa 144-180 förskoleplatser samt ett tillagningskök och skolmatsal. Utöver detta ingår även anläggning av förskolegård och åtgärder för infartsväg. Målet är att uppföra ett tillagningskök med en kapacitet av 800 portioner från grunden dagligen och en skolmatsal med kapacitet för 180 sittande i tre sittningar.

Parallellt med detaljprojekteringen pågår ett detaljplaneärende som avslutade granskningsperioden i slutet av januari och förväntas beslutas i kommunstyrelsen i juni 2023.

Vid framtagning av kalkyl på projekterat konceptprogram i september 2022 visade resultatet att slutkostnadsprognosen för projektet inte kommer kunna hålla budgeten som beslutades i kommunstyrelsen 2021-05-26 §50.

I februari 2023 upprättades en kalkyl på projektets systemhandling som fortsatt ger en högre slutkostnadsprognos än beslutad budget.

Inför investeringsbeslutet som togs maj 2021 kalkylerades 5 olika alternativ för utformning. Avvikelsen grundar sig i att när slutkostnaden sammanställdes utelämnades kostnaden för tillagningsköket och skolmatsalen och istället användes felaktigt kostnaden för alternativet som enbart innehöll konceptförskolan med tillhörande utemiljöer. Detta identifierades i samband med genomlysning av underlaget för budgeten.

Utöver ovanstående så har världsläget förändrats avsevärt efter att budgeten för projektet beslutades. Vid den tidpunkten var inte heller samtliga utredningar klara. Bristen på byggmaterial och inflationen i övrigt har resulterat i betydligt högre priser på bland annat byggmaterial. Det medför även att risken för entreprenörerna har ökat betydligt vilket avspeglar kostnadsökningen i entreprenadindex.

Omfattningen för projektet har visat sig mer krävande än tidigare utredningar påvisat. Detta gäller följande poster:

- En sprinklerbassäng har tillkommit då det ej tilläts en direktanslutning av sprinkler till VA-nätet.
- Projektet kommer även att bära kostnader för provisoriska åtgärder under utbyggnadstiden för att säkerställa en fungerande logistik för kvarsittande verksamhet i Bergfoten.
- Solceller och sedumbeläggning på taket har tillkommit.
- För nybyggnaden av förskolan i Bergfoten krävs omfattande schaktarbeten samt bergschakt vilket ytterligare ökar entreprenadkostnaden.

Detta innebär att ytterligare medel behöver skjutas till för att kunna slutföra upphandling av entreprenör och därmed kunna färdigställa projektet. Kostnaderna för Bergfotens förskola redovisas i Bilaga 1 Justering av budget för projekt Bergfotens förskola.

Barn- och utbildningsförvaltningens synpunkter

I ett osäkert omvärldsläge där inflation och materialkostnader ökat, bör beslut rörande behov av om- och utbyggnad inom Barn- och utbildnings verksamhetsområde tas med stor aktsamhet för att kunna hantera framtida kostnader.

Befolkningsökningen i Tyresö kommun har minskat i förhållande till gällande befolkningsprognos. Detta medför att behovet av att utöka kapaciteten på Bergfotens skola har minskat. Om Bergfotens skolas elevantal inte utökas behöver inte nytt storkök och matsal anläggas i den nya förskolebyggnaden. Det skulle dock krävas, inom en snar framtid, en mindre renovering av grundskolans nuvarande skolkök och matsal.

I projektfasen har anpassningar i utemiljön fått göras då det är fler verksamheter som ska dela på en yta. Skolgården är kuperad och krav som tillgänglighet och väganslutning har haft stor påverkan på utformningen av gården. Om projektet exkluderar kök och matsal till Bergfotens skola kommer yta på skolgården att frigöras och mer hållbara lösningar för barn och elevers utemiljö kan skapas.

Det är flera verksamheter på Bergfotens skola som påverkas och dialog har förts med måltidsenhet och kultur- och fritidsförvaltning. Om skolan inte byggs om kommer verksamheterna att kunna bedrivas i samma skala som tidigare.

Barn- och utbildningsförvaltningen anser att projektet bör exkludera tillagingskök och matsal till Bergfotens skola.

Projektets tidsplan kommer att påverkas av ändringen och väntas bli 3-6 månader försenat. Vilket i nuläget bedöms hanterbart utifrån verksamhetsperspektivet.

Ekonomiska konsekvenser

Behov av utökade medel för investering och framtida driftskostnader för verksamhetsområdet förskola och gata för ökad hyra redovisas i Bilaga 1 ”PM Utökad budget Bergfotens förskola”.

Prövning av barnets bästa

Inom ramen för projektet genomförs en barnkonsekvensanalys. Samtliga åtgärder utgår ifrån föreslagna åtgärder som redovisats i nämnd analysen. Prövningen i aktuellt ärende redovisas i Bilaga 2 ”Prövning av barnens bästa”.